

СМЪРТТА НА БЕНКОВСКИ

Възстанниците не издържаха предъ напора и здравето оръжие на врага. Малодушието на мнозина и проливният дъжд, който валъ непрекъснато, накараха свободните само няколко дена да се предадат. А упоритите, непримиримите, които искаха „свобода или смърт“, пролѣха кръвта си, или изгорѣха въ пепелищата на родните си домове.

Георги Бенковски

Панагюрище и много околни села въ срѣдногорното изгорѣха. Мъже, жени и деца загинаха въ огъня на голѣмите пожари и подъ ножа на озлобените турци. Цвѣтната пролѣтъ на 1876 год. бѣ окървавена и изгорѣна. Навредѣ димѣха черни пепелища, надъ цѣлата земя се носѣха воплитѣ и плачоветѣ на нещастнитѣ бунтовници.

*

Петима души слизаха по тѣсна пѣтечка между храсталците на Тетевенския Балканъ. Валѣше проливенъ майски дъждъ. Най-напредъ вървѣше единъ старецъ, който избѣгваше да срѣща погледитѣ на следващитѣ го четирма въоръжени мъже. Следъ като извървѣха гористата пѣтечка, слѣзоха въ равнината. Предъ тѣхъ се откри зелена ливада съ отжпканъ пѣтъ по срѣдата ѝ. Страннитѣ пѣтници не се зарадваха на тоя пѣтъ, защото нѣмаха работа съ пѣтицата, тѣ търсѣха урвитѣ и скалитѣ, дето човѣшки кракъ не стѣпва.

— Слушай, дѣдо Вѣльо, де ни водишъ въ това отворено мѣсто? — запита пѣтникътъ задъ стареца.

— Бе не бойте се холамъ, момчета! Кой дяволъ ще ви види? — отвърна сякашъ обидено водачътъ и тръгна съ широки крачки. Дружината го последва безропотно. Премии-

на ливадата и спрѣ предъ разпѣнената балканска рѣчица Костиня. Не бѣше дълбока, но тя течеше бързо и буйно. На мѣстото, дето спрѣха, гората бѣше толкова гѣста, че образуваше надъ главитѣ имъ сводъ отъ зелени клони.

Нашитѣ пѣтници бѣха Бенковски, Захарий Стояновъ, отецъ Кирилъ и далматинецътъ Стефо, който се присѣдини къмъ Бенковски на гара Бѣлѣво.

Водачътъ дѣдо Вѣльо и Бенковски преминаха презъ тѣсното мостче надъ рѣката. Току-що бѣха стѣпили на срещния брѣгъ, отецъ Кирилъ, Стефо и Захарий Стояновъ се намираха още върху мостчето, като се оглеждаха на страна. Виждаше имъ се, че мостчето е ново и скоро правено. Въ общото сѣмнение и мълчание, Захарий Стояновъ се обади:

— Господинъ Бенковски, обърнете внимание на мостчето. Не ви ли вдѣхва безпокойство?

— Ти твърде добре знаешъ, че не се намираме на пловдивския мостъ върху Марица, а въ Тетевенския Балканъ, на рѣка Костиня.

Още недоизказалъ последната си дума, дѣдо Вѣльо се сниси до земята и запѣлзѣ като животно къмъ гѣстия шумакъ. Докато Захарий Стояновъ се готвѣше да попита, защо старецътъ се влѣче по земята, устата му се заключи, а езикътъ му засъхна въ гърлото. Въ тоя мигъ около двадесетъ пушки изгърмѣха, събудиха мълчанието и отекнаха въ отсрещнитѣ върхове. Куршумитѣ брѣмнаха надъ главитѣ имъ като разсърдени оси. Заедно съ това страшни гласове ревнаха съ дива яростъ.

— Удряйте! Дръжте! Хайде бре! Стреляйте!

Бенковски затрепера съ разперени рѣце, въ едната отъ които държеше револверъ. Изкриви се настрана и рухна по очи на земята. Отецъ Кирилъ и Стефо Далматинецъ лежеха ранени, а Захарий Стояновъ падна въ рѣката, която го отвлѣче и така го спаси.

Нощта настѣпи. Нападателитѣ турци запалиха главня и тръгнаха къмъ селото. Дѣдо Вѣльо, предателътъ, вървѣше напредъ. Въ рѣцетѣ си той държеше дълъгъ прѣтъ съ набучена човѣшка глава — гла-

ва кѣща. И щомъ намѣримъ негде немирни, непослушни и свадливи деца, отвеждаме ги.

Котаракътъ: — Но нашъ Златко ти нѣма да отведешъ. Вѣтърътъ отново изсвирва въ куминя.

Караконджалътъ: — Ха, ха, ха!... Котарако черенъ, черенъ-начумеренъ! Чувашъ ли какъ вѣнка свирятъ мойтѣ братя вѣрни? Тѣ отлитатъ вече твърде надалече. Трѣбва да ги стигна, докато пѣтли не сѣ пропѣли и не сѣ ни разпилѣли.

Котаракътъ: — Кой те спира? Хай, върви си! Презъ куминя си дошелъ, презъ куминя отишелъ.

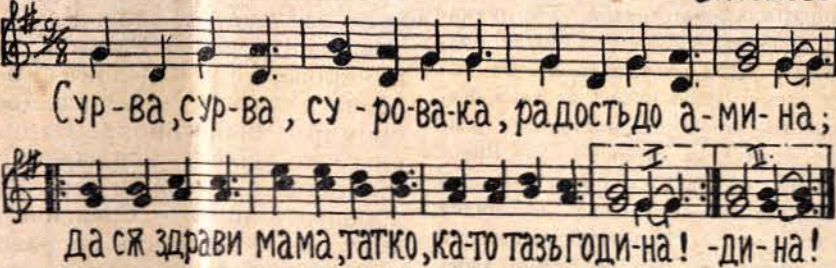
Караконджалътъ: — Ха, ха, ха!... За момчето съмъ дошелъ. Трѣбва първомъ него да си взема. — Тръгва къмъ леглото.

Котаракътъ: — се изпрѣчва на пѣтя му. — Стой, ти казвамъ! Докато съмъ азъ предъ тебе, ти отъ тука нѣма

Бързо

СУРВА, СУРВА, СУРОВАКА. В. Нешевъ

Пълна кѣща съсъ мамули, жѣлти като злато, — да узрѣятъ чакъ до поясъ 2 нивитѣ на лѣто.

И да минатъ пакъ сватбари съ бѣклици наляни, да даруватъ съ бѣли кърпи 2 и шити колани.

Йорданъ Стубелъ

ЧУЖДА ГРИНА

басня

Спрѣло шурчето на сѣнка да си почине и да си посвири. Видѣли го мравката и рогатото. Отишли при него, рекли му:

— Майсторъ си на свирнята, но ти е праздна торбата

Обадило се добичето:

— Който работи, на чужди порти не хлопа, даромъ не чака комата, нито го чака сопа. Лѣте работи, съ храна се запаси. Не чакай зимата, подъ носа ще ти затварятъ

Голъ си, босъ си, не си за предъ хора. Стигналъ си до просешка голяга. Трѣбва да легнешъ на труда, а не да се скиташъ не милъ, не драгъ по свѣта.

А шурчето имъ отвърнало:

— Чужда грижа не берете, за своята се грижете.

Цвѣтанъ Михайловъ

БЪРЗА ТЕЛЕГРАМА

Крайниятъ срокъ за изплащане абонамента съ право на безплатната книжка-премия, по настояване на много наши абонати и настоятели

СЕ ПРОДЪЛЖАВА ДО 25 ЯНУАРИЙ 1940 ГОДИНА

Всѣки който си е купувалъ до сега вестника на рѣчна продажба, може сѣщо да получи безплатната книжка-премия, като довнесе на учителя си веднага следъ празниците още 5 лева, за да се смѣта за редовенъ абонатъ.

Съ тази наша отстъпка всѣки може да получи хубавата книжка „Юначко“, отъ Ст. Андрейчинъ. Не пропускайте срока! Веднага изплатете абонамента си!

вата на Бенковски.

Майскиятъ дъжд престана, вѣтърътъ утихна. Само рѣката бучеше, нѣма свидетелка на

едно предателство, което пожертвува живота на смѣлия български революционеръ Георги Бенковски.

Никола Никитовъ

НАШИ ПИСАТЕЛИ

Никола Фурнаджиевъ

Роденъ е на 27 май 1903 година въ гр. Пазарджикъ. Сега живѣе и работи въ София.

Никола Фурнаджиевъ започва да пише още отъ ученическитѣ си години. Първитѣ негови стихотворения се печатаха въ излизачето тогава въ гр. Русе списание „Ученическа мисъл“, което после се преименува на „Изгрѣвъ“. Написалъ е за възрастни две сборки стихове: „Пролѣтенъ вѣтъръ“ и „Джга“. За малкитѣ пише хубави стихове, които се печататъ въ почти всички детски вестници и списания. Отдѣлна книга не е издалъ.

Той живѣе нѣколко години учителъ въ Цариградското основно българско училище, кѣдето учеше тамкашнитѣ българчета на родния имъ езикъ.

НОВА ГОДИНА

Днесъ те суровакамъ, хубава Родино, миръ да те дочака въ новата година.

Всички да живѣятъ здрави и щастливи, класъ да разлюлѣятъ буйналитѣ ниви.

Да налѣятъ зърно папегини златни — въ хлѣбъ да се обърнатъ ниви благодатни.

И навредъ въ полята пѣсень да се лѣе, радостъ надъ селата кротичко да грѣе.

Новата година съ шепи да раздава, хубава Родино, миръ, животъ и здраве! Асенъ Босевъ

Нашиятъ Златко ли?

Караконджалътъ: — Ха, ха, ха!... Нима този немирникъ се казва Златко? Какво хубаво име!

Котаракътъ: — Името му е хубаво, пѣкъ и момчето е добро.

Караконджалътъ: — Ха, ха, ха!... Добритѣ момчета не се каратъ съ сестричкитѣ си, не ядосватъ родителитѣ си и не удрятъ котаракитѣ съ лѣжицата по главата. А вашиятъ Златко тази вечеръ на два пѣти се спрѣчка съ сестричето си, а и тебъ самия безъ малко щѣше да удари съ лѣжицата по главата.

Котаракътъ: — Кой ти каза това? Отъ кѣде го знаешъ?

Караконджалътъ: — Ха, ха, ха!... Та има ли нѣщо, което да не го знаятъ караконджалитѣ?... Ние по цѣла нощъ бродимъ по покривитѣ и следимъ какво става въ всѣ-

да се мръднешъ! Въ туй огнище съмъ израсълъ, за да пазя тази кѣща отъ такива гости като тебе.

Караконджалътъ: — Ха, ха, ха!... Смѣшенъ ставашъ, котарако черенъ, като мислишъ съ мене да се боришъ! Мишки нѣма ли във тази кѣща, та на менъ се ежишъ?... Хайде, тръгвай мишкитѣ да гонишъ! — Блѣсва го отъ огнището.

Котаракътъ: — хвърля се върху него. — Мойтѣ нокти здрави могатъ съ всѣкиго се справи... Ще се боря съ тебе цѣла нощъ, но момчето наше нѣма да ти дамъ!

Сборичкватъ се. Презъ това време Пѣтелътъ, който спи, кацналъ на гредата, размахва криде и проточва шия.

Пѣтелътъ: — Кукуриго! Кукуриго!

Караконджалътъ: — скача бързо и литва къмъ куминя. — Ехъ, по врага, дяволъ взелъ те, Пѣтльо рано-

будни! Ти прогонвашъ ме отъ тука безъ сполука. Но пѣкъ друга нощъ ще грабна азъ момчето, докато не си си пустаналъ ти гласчето! — Изчезва въ куминя.

Пѣтелътъ: — Кукуриго! Кукуриго! Чернѣо, улови го тозъ проклетникъ, дето идва безъ покана да тропи по тавана!

Котаракътъ: — Азъ добре го бѣхъ подхваналъ, но ти скоро се обади.

Пѣтелътъ: — То добре, че се обадихъ... Както той пѣкъ тебе бѣше те прихваналъ, май че щѣше да приплачешъ въ лапитѣ му здрави.

Котаракътъ: — И на мене ноктитѣ ми доста сѣ корави!

Пѣтелътъ: — Знамъ, че си голѣмъ юнакъ, но когато гонишъ коткитѣ по двора...

Котаракътъ: — Хайде, хайде! Спи си тамъ, не викай много! Кой е храбъръ, кой не е, после ще се разбере. Нали

пакъ ще дойде тозъ проклетникъ черенъ. Тогава тебе ще повикамъ, ти съсъ него да се боришъ, щомъ катъ толкозъ се кокорнишъ.

Пѣтелътъ: — Ехъ, дока-то ти си тука...

Котаракътъ: — прекъсва го. — Ти спокойно можешъ да си риешъ на боклука!... А сега да спимъ, че нощта преваля. Скоро ще се зазори.

Пѣтелътъ: — Трети пѣтъ докато не пропѣя, нѣма да се зазори. А сега спокойно всѣки може да си спи! — Сви-ва глава и заспива.

Котаракътъ: — сѣщо се свива край огнището.

Огнѣтъ загасва. Последнитѣ му искри изпрѣчаватъ въ мрака. Тъмно. Нищо се не вижда. Само вѣтърътъ свирѣ въ куминя и тропи по покривитѣ.

Завеса (Следва) Георги Крънзовъ